

Огляд екстемпоральних прописів, що містять лікарську рослинну сировину

Хохлова К.О., Вишневська Л.І., Здорик О.А.

Кафедра аптечної технології ліків ім. Д.П.Сала

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

katushka2106@mail.ru

Поряд з лікарськими засобами (ЛЗ), що виробляється фармацевтичною промисловістю, свій сегмент фармацевтичного ринку посідає екстемпоральна рецептура. Виготовлення препаратів в умовах аптеки дає можливість раціонально комбінувати ЛЗ і сприяє індивідуальному підходу до лікування пацієнта.

До складу екстемпоральних прописів входять як хімічні субстанції, так і рослинні субстанції та рослинні препарати. Для виявлення сегменту фармацевтичного ринку, що займає екстемпоральна рецептура з лікарською рослинною сировиною (ЛРС), нами був проведений аналіз офіційних та найбільш часто вживаних магістральних прописів, що мають досвід застосування на території України. Як інформаційні джерела у ході аналізу використовували ГФ СРСР VIII, X вид. і довідник екстемпоральної рецептури [1-3].

Установлено, що екстемпоральні прописи з ЛРС можуть застосовуватись для терапії багатьох захворювань – нервової системи, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, печінки та підшлункової залози, в алергології, отоларингології, ендокринології, урології, гінекології, стоматології, дерматології, а також гомеопатії. Для отримання готових продуктів застосовується велика кількість фармакопейної та нефармакопейної ЛРС, її проміжні та готові продукти: рідкі, сухі і густі екстракти, олії, настойки, настої, відвари, соки, сиропи, ароматні води, слизи, мазі та ін.

Для забезпечення належної якості ЛЗ необхідним є застосування раціональної технології і проведення хімічного контролю. Незважаючи на велику кількість екстемпоральних прописів з ЛРС, які є дієвими і широко застосовуваними в аптечній практиці, в ДФУ окремі монографії на екстемпоральну рецептуру відсутні. Також відсутня інформативна база, якою можуть користуватися хіміки-аналітики при проведенні хімічного контролю екстемпоральних прописів з ЛРС. Отже, актуальним є перегляд та оновлення технології екстемпоральної рецептури, що містить рослинні субстанції і рослинні препарати, а також розробка уніфікованих методик контролю якості відповідно до сучасних вимог.

Література. 1. Государственная фармакопея СССР VIII изд. – М. : Медгиз, 1946. – 752 с.

2. Государственная фармакопея СССР X изд. – М. : Медицина, 1968. – 1081 с.

3. Справочник экстемпоральной рецептуры / под ред. А.И.Тихонова. – К. : Морион, 1999. – 496 с.